

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Titvlvs XXXVI. De Religiosis Domibus; ut Episcopo sint subjectæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

TITULUS XXXVI.

De Religiosis Domibus; ut Episcopo sint subiectæ.

SUMMARIUM.

1. Ad Religionis & Pietatis Opera destinata loca triplicia sunt.
2. Sacra, ad illa per consecrationem vel benedictionem:
3. Religiosa, sine ista, publicâ tamen Ecclesia.
4. Et Pia, privatâ auctoritatè depurata.
5. Episcopi jurisdictioni subiecta sunt loca Sacra,
6. Et Monasteria, sita in ejus diœcesi.
7. Eriam si Ecclesiæ extraneis.
8. Vel Exemptis sint unita:
9. Nisi tamen in iis Exempti Collegialiter degant.
10. In dubio locus spectat ad Episcopum, qui in eo jurisdictionem:
11. Imò istius unicum actum solus exercuit.
12. Eidem subsunt Ecclesiasticâ auctoritate erecta Hospitalia:
13. Nisi sub immediata protectione Regum &c.
14. Vel Militaris, & serè aliorum Ordinum sint.
15. Hospitalia, privatâ auctoritate erecta, Episcopo subiecta non sunt:
16. Nomnullis casibus exceptis:
17. Et seclusis Decretis S. Synodi Tridentina.
18. Locus Sacer ad prophanos usus non reducitur auctoritate privatâ.
19. Deficientibus clericis, Ecclesia Secularis in Regularem:
20. Non vicissim hac in illam converti ab Episcopo potest.
21. Quamdiu per Regulares valet reformari.
22. Ad prophanos usus reduci fere privatâ auctoritate possunt loca Pia.
23. Approbatio Religiosi Ordinis olim Episcopi:
24. Hodie Sedi Apostolica soli competit.
25. Et causis Ecclesiæ majoribus adnumerantur.

A Religiosorum Statu transimus ad eorum Domos sive Ecclesias, Monasteria ceteraque loca, ad cultum Divinum, Pietatis & Misericordiæ opera exercenda, deputata: quæ cujus jurisdictioni subiciantur, expeditum erit, si inter ejusmodi Domorum seu locorum tria genera distinguamus.

Primum sunt Sacra, sive ædes ad cultum Dei & Beatorum Cælitum venerationem per Missarum solennia ceteraque Divina officia celebranda Episcopali consecratione dedicata; ut sunt Basilicæ & Ecclesiæ sive templa, sacella, iisque ad-

xxx

hærentia

hærentia loca, *can. 1. dist. 25. can. Si quis 9. dist. 30. can. Non oportet 4. dist. 40. can. Omnes, 16. q. 7. & c. fin. de Eccles. adif. Barbosa Jur. Eccles. Lib. 2. cap. 1. n. 10. & Fagnanus in c. Ecclesia 9. de Immunit. Eccles. n. 4.*

3. Alterum ejusmodi domorum genus constituunt loca Religiosa: cujusmodi Civili Jure dicuntur, in quæ mortuus est illatus, *l. In tantum 6. §. 4. ff. de Rer. divis. & l. Locum 2. ff. de Relig. & sumpt. vel, si ejus corporis partes illatæ sunt in diversa, ille solum, in quo principalis, id est caput, conditum est, l. Cùm in diversis 44. ff. eadem Rubr. Sanctionibus autem Canonicis Religiosorum nomine latè etiam Sacra comprehenduntur: propriè autem & in proposita Rubricæ sensu accepto imprimis veniunt Monasteria, Collegia, cæteræque domus Regularium: Deinde etiã Hospitalia aliæque loca, exercendis Pietatis ac Misericordiæ operibus Episcopali vel alia Ecclesiasticâ autoritate erecta vel deputata: ut sunt Xenodochia sive Hospitalia, quibus peregrini recipiuntur: Nosocomia, quibus ægroti curantur & aluntur: Leprosaria sive Leprodochia, quibus leprâ percussis & ab aliorum hominum consortio segregati excipiuntur: Gerontocomia, quibus sustentantur senes valetudinarii: Bepho-Orphano- & Ptochotrophia, quibus expositi aut egentium infantes orphani, pauperes & mendici educantur aut aluntur: Eleemofynaria, in quibus in mendicos aliòsque egentes eleemofynæ distribuuntur, Hostiens. in Summa hic n. 3. Tholof. Syntag. Lib. 15. cap. 28. à n. 3. & cap. 29. n. 7. & Gonzalez in c. Adhac 4. n. 4. Et demum Confraternitates, Congregationes & Collegia, ad ejusmodi opera eadem autoritate instituta, & plerumque Ecclesiis adhærentia, Pirrhing ad banc*

Rubr. n. 1.

Tertium sunt loca P'ia: quòd nominè, licet non rarò veniant Religiosa, magis tamè proprie intelliguntur Hospitalia & quæcunque alia loca, quæ ad Pietatis & Misericordiæ opera sine Episcopi vel alterius similis Prælati Ecclesiastici autoritate constructa vel deputata sunt, Barbosa Juris Eccles. Lib. 2. cap. 11. n. 12. & in c. Adhac cit. n. 2. ubi Fagnanus n. 57. & Gonzalez n. 4. De tribus his locorum generibus sit

Regula I. Ecclesiæ, sacella & cætera loca sacra quæcunque subiecta sunt spirituali jurisdictioni Episcopi, intra terminos diocesis fines sunt sita, ut, si aliquem ejusmodi locum intra illius territorium esse, constat, vel legitime probetur, super ejus subiectione intentionem præsumptionem Jure communi habet fundatam, *can. Omnes Basilica 11. q. 7. dist. Cùm Venerabili 7. hinc Rubr. ubi is alii cui Ecclesiæ vel Monasterio exempto incorporatus sit, c. Constitutum 6. nisi enim vel omnino vel à certis quibusdam iuribus Episcopalis Jure speciali, hoc est, privilegio Papæ, concessione Episcopi in ejus fundatione vel postea, accedente Capituli consensu, vel præscriptione quadragenaria cum titulo, aut tibi dicente, immemoriali exemptum, sive Episcopali jurisdictioni subtractum esse, constat, juxta ea, quæ Lib. 5. Tit. 33. à n. 68. statuentur de Exemptione.*

Regula II. ejusdem Episcopi jurisdictioni ex locis Religiosis Jure communi etiam subiecta sunt Monasteria & congregationes Regularium in diocesi sita, nisi aliquod exemptum dicto modo probetur, *can. Monasteria, 11. q. 2. & c. Cùm dilectus 8. Ratio Regule utriusque petenda est ex ipsa diocesis subiectione, & cum ista factâ jurisdictionis, sive propriè*

propria diocesis territorium extensione, & ad istius limites restrictione: propter quam Ecclesiæ, Capellæ, Monasteria & familia loca omnia Episcopo, intra cujus fines existunt, subjecta esse præsumuntur: nisi contrarium, sive aliquem ab eius jurisdictione esse exemptum, constet, aut legitime probetur, *arg. c. fin. de Offic. Archid. Panormit. in c. 1. de Offic. Ordin. n. 13. Gaill. Lib. 2. observat. 62. n. 9. & Cochier de Jurisdic. Ordin. in Exempt. p. 1. q. 8. n. 2. & 3.* Accedit; quod, cum in tota diocesi sine Episcopi licentia Ecclesia vel Monasterium initio constructi & dedicari sive consecrari non possit, *can. Quicumque, 16. q. 1. can. Quidam, 18. q. 2. & can. Nemo 4. dist. 1. de Consec. constructæ & dedicatæ sub eius jurisdictione merito relinquuntur, Gonzalez in c. Cum dilectus cit. n. 5.* Unde

Dubium duplex oritur. Primum, cui Episcopo subjecta sint Ecclesia vel Monasterium alterius diocesis Ecclesiæ vel Monasterio unita. Ratio dubitandi est; quod unione saltem accessorie, ut ferè solet, facta Episcopus, in eius diocesi sita est Ecclesia vel Monasterium unitum, amittat jus in illa instituendi clericum, & ad hoc electum Prælaturam confirmandi: atque insuper omnes res, iura & actiones acquirantur Ecclesiæ vel Monasterio, cui hoc aut illa per ejusmodi unionem sunt incorporata; ac proinde ejus Episcopi jurisdictioni, cui ista, etiam illa subjecta videantur.

Sed rationis istius vis magna non est; cum enim ejusmodi unio ex natura sua operetur extinctionem & suppressionem Ecclesiæ vel Monasterii uniti: & qui præest Ecclesiæ vel Monasterio, cui unio facta est, etiam Ecclesiæ vel Monasterii uniti Rector aut Prælatus sit; & propterea illa & hoc nunquam vacent, in eis Episcopus necessario amittet jura

instituendi & confirmandi: & ipso in ejusmodi unionem consensu, juribus illis cessisse censetur. Deinde, licet tali unione Ecclesiæ & Monasterii res, iura & actiones transferantur, & acquirantur ejusmodi Sacro aut Religioso loco diocesis alienæ, in hanc tamen non transfertur ipsa Ecclesia vel Monasterium unitum; ac proinde hoc & illa subjecta manent Episcopo diocesis, in qua existunt juxta *can. Omnes, can. Monasteria, c. Cum Venerabilis Et. cit.* in his textibus fundatam Regulam utramque, & expressam decisionem *c. Quia Monasterium 2.* Cujus ratio est; quod per concessionem gratiæ & privilegi; ac proinde etiam per unionem unius Ecclesiæ vel Monasterii factam alteri, Episcopi diocesanii juribus derogatum, si expressum non sit, non censetur; ut sua cuique Episcopo jurisdictioni conservetur, *c. Pervenit, 11. q. 1. & Ecclesiastici regiminis ordo non confundatur, Glossa in c. Quia Monasterium cit. V. Cujus est. & Vivianus in c. cit.*

Neque obstat; quod Ecclesia vel Monasterium, cui unio facta est, sit locus exemptus; quia ejus exemptio se non extendit ad unitas Ecclesias vel Monasteria non exempta; cum etiam in Civilibus persona aliàs maximè exempta, si possessiones in alicujus Regis vel Principis territorio sitas & istius jurisdictioni subjectas acquirat, in rebus & causis, istas concernentibus, hujusmodi Regi aut Principi subdit, ut probè advertit Laiman *in c. fin. de Confirmat. utili. n. 6.*

Excipiendus tamen est casus, quod Monasterium alicui Episcopo subjectum unitur Monasterio Ordinis exempti, & in illo huic unito istius Ordinis Religiosi collegialiter sub aliquo superiore immediato degunt; tales enim Episcopi jurisdictioni & visitationi non subiciuntur,

X x x x 2

Laiman

Laimán de Prelat. Elect. cap. 16. q. 208. & Pirrhing ad hanc Rubr. n. 13. in fine.

10. Dubium alterum est, cujus jurisdictioni subiecta, & à quo Episcopo consecranda sit Ecclesia, ædificata in loco, de quo, in cujus diocesi situs sit, dubitatur. Juris communis c. 1. hæc decisio est, talem Ecclesiam subiectam & consecrandam ab eo, à quo in illa unius vel alterius juris Episcopalis actum exercitum, vg. Baptismi aut Confirmationis Sacramenta collata esse, constat, vel legitime probatur. Ratio est; quod in dubio præsumptio sit pro alicujus juris possessore ita; ut iste ejus proprietatem probandi onus rejiciat in adversarium, c. Sape 18. de Resit. Spoliat. c. Cum venissent 6. de Instit. c. l. Is, qui destinavit 24. ff. de Rei vind. Panormit. in c. 1. cit. n. 2. is autem, qui unum vel alterum actum ad jus Episcopale pertinentem exercet; ac proin, qui in loco aliquo Baptismi & Confirmationis Sacramenta contulit, hujusmodi actuum exercitio in totius juris seu jurisdictionis Episcopalis quasi possessione constituitur; cum possessio unius ad omnes alios trahatur. Joan. And. in c. cit. n. 4. Panormit. ibid. n. 3. Gutierrez Consl. 4. n. 30. & Menoch. Retinend. remed. 3. n. 158.

Neque huic decisioni & doctrinæ adversatur c. Cum olim 18. de Prescript. quò textu exercens certa jura Episcopalia, ea duntaxat, quæ exercuit, præscripsit, manifestò indicio, exercitio illò istorum tantum, non omnium ejusmodi jurium quasi possessionem acquiritam; quia hoc verum solummodo est, quando quoad alios ejusmodi juris articulos in possessione est alius: & quando locus, in quo quis exercet unum alterumve actum juris Episcopalis, de Jure communi subiectus est alii: ut, si Prælati inferior Episcopo in certo dice-

cesis huic subiectæ districtu unum alterumve actum juris Episcopalis exercet; talis enim possessio ad alios actus non extenditur: non etiam, quando hujusmodi actuum unum alterumve exercens pro se habet præsumptionem Juris, aut dubitum est, in cujus diocesi situs sit locus, ubi ejusmodi actus exercetur; talibus enim casibus procedit decisio 1. cit. ut innotant Innocent. & Panormit. n. 3.

Regula III. Episcopo diocesano præter communi subiecta sunt Hospitalia & cætera loca, Pietatis & Misericordiarum operibus eadem Pontificali auctoritate erecta vel deputata, c. De Xerodochia 1. ut ea visitandi jus, fundationem conservandi, rationumque exigendarum, & iis oblata vel indebitè alienata recuperandi, & ad hæc alios compellendi cura ad eum pertineat. Clement. Quia contingit. 2. eaque ab ejus jurisdictione exempta, asserentibus probandi onus incumbat, Glossa in Clement. cit. 7. De Jure c. in c. cit. Joan. And. n. 1. & Pagnan. n. 3. Imò visitare Episcopus, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegatus, potest ejusmodi Hospitalia, Collegia quæcunque & Contraternitates laicorum, etiam scholas piæ & similia loca intra diocesan sita: etiam exempta sint, & eorum cura seu administratio ad laicos pertineat, ex decreto S. Synodi Trident. Sess. 22. cap. 8. de Ref. Quæ tamen facultate Episcopis concessa, eadem loca visitandi ius nequaquam adeptum est iudicibus laicis, & dominis temporalibus, qui ea visitandi ius aliis legitime obtinebant: quod à Card. declaratum & à Rota decisum, testes sunt Gallemare & Barbosa in cit. cap. 8. n. 4.

Excipiuntur tamen ab ipso Tridentino ab hac Regula Imprimis hospitalia, quæ expressè erecta sunt sub immediata protectione Regum aut aliorum sublimium pote-

um Principum, Regalia in ditionibus sibi subditis exercentium, *cit. cap. 8. Barbosa ibi, n. 8.* cujus exceptionis ratio magna fuit; quod S. Synodus satis confideret curæ & sollicitudini ejusmodi personarum, suâ naturâ valde propensarum ad conservationem hospitalium, ex propriis suis proventibus aut aerario publico constitutorum, suæque protectioni expressè relevatorum, ut præter alios *idem n. 7.* advertit. Deinde Hospitalia Ordinum Militarium & subiecta Monasteriis aliorum Religiosorum (Religione B. Joannis Dei exceptâ) hæc enim ab Episcopis visitari, eorumque administrationis etiam rationes exigi ab eis non posse, ex *Clement. cit. V. Præmissa, & Trident. Sess. cit. cap. 9.* de administratoribus Secularibus, non de Regularibus loquente, desumunt *Barbosa in cit. cap. 9. n. 18.* Fagnanus in *c. Adhuc cit. à n. 47.* id declarat. *Cardd. Interpp. & Rotæ* decisione firmans, & *Pirrhing ad hanc Rubr. n. 24. in fine.* Et demum alia, in quorum fundatione cautum est; ne Episcopo subsint, juxta *Clement. cit. V. Nos autem, & Sess. cit. cap. 9.* Fagnanus *l. cit. n. 44.*

15. Regula IV. Hospitalia & cætera loca Pietatis & Misericordiæ operibus exercentis, nullâ Episcopali vel alia simili Ecclesiastica autoritate erecta vel destinata, Episcopi diocesani jurisdictioni non subijciuntur, ut ex *c. Adhuc 4.* argumento à contrario ducto aperte desumunt variis *DD. & Rotâ* etiam allegatâ asserit Fagnanus *l. cit. n. 52.* Ratio est; quia ita erecta aut instituta hospitalia &c. Pia quidem, sed prophana: non Religiosa loca sunt; cum talia non nisi Episcopali vel alia Ecclesiastica autoritate fiant, *arg. à contr. c. cit.* ubi relatus Urbanus Papa locum Religiosum vocat eum, qui ad hospitalitatis usum & pauperum provisionem autoritate Pontificis est destinatus. Cui

Regulæ idem Fagnanus *n. 52.* locum esse ait, in ejusmodi hospitalibus habentibus Oratorium; quod hoc in domo propria extrui etiam valeat à privato: dummodo in eo Missæ non celebrentur, *can. Umicuque 32. dist. 1. de Consec. Panormit. in c. Adhuc cit. n. 6.*

Neque huic Regulæ adverfatur decretum Trident. *cap. 8. cit.* Episcoporum visitationi subijcientis omnia loca Pia etiam, quorum cura ad laicos pertinet; quia in eo expressè additur, *In casibus à Jure expressis & Juxta Sacrorum Canonum statuta:* quibus verbis decretum restringitur ad terminos Juris communis. Quare ejusmodi loca, sicut ante, sic & post decretum illud Episcopo non subijciuntur, *Nisi in casibus Jure expressis,* hoc est, si loca illa fuerint Religiosa: quæ tanquam Ecclesiastica Episcopo subijci, est dictum. Uti etiam, cum ejus fundator est mortuus; ut videat, an ejus voluntas mandetur executioni; cum ad Episcopi sollicitudinem pertineat, ut defunctorum piæ voluntates & dispositiones executioni mandentur & conserventur, *c. Tua nobis 17. de Testament. & Novell. 131. cap. 2. & quæ largitione fidelium ad certos pios usus destinata sunt, ad eos, non alios convertantur, cit. Clement. V. In quo, Panormit. in c. De Xenodochiis cit. n. 3. Frid. de Senis Consl. 11. n. 3. & cit. Fagnanus n. 55. & 56. Doctores alios, S. Congregat. Cardd. declarationem & S. Caroli Borromæi exemplum allegans.*

16. Etsi verò *cit. cap. 8.* decretum ad Jus commune reducendum sit, istius tamen terminos egreditur ejusdem *Sess. 22. cap. 9.* quò Episcopis tribuitur facultas saltem exigendi rationes ab administratoribus hospitalium, confraternitatum aliorumque ejusmodi Piorum locorum quorumcunque, ut aliis *DD.* relatis tradunt *Gutierrez 2. Canon. Lib. 1. cap. 35. à n. 19. Bar-*

X x x x 3 n. 19. Bar-

n. 19. Barbosa de Offic. Episc. alleg. 75. n. 57. Quam potestatem Episcopis concedendi ratio fuit; quod ejusmodi loca, licet propter autoritatis Episcopalis, in eorum institutione intervenientis, defectum non Religiosa: Pia tamen sint, hoc ipsos, quod Pietatis & Mildericordiae causa sint instituta, ut advertit cit. Fagnanus cit. n. 56. & 57.

Excipitur tamen cit. cap. 9. casus, quò secus in eorum institutione & ordinatione expressè cautum esset, hoc est, nisi in hospitalis aut alterius ejusmodi loci pii fundatione dispositum esset; ut administrationis ratio loci Ordinario non reddatur; tali enim casu rationibus isti reddendis obnoxii eorum administratores nequaquam essent: nisi eos in administratione negligenter & infideliter versari palam constaret, arg. c. Tua nobis & Novell. 131. cap. 2. cit. Fagnanus l. cit. n. 59.

18. Regula V. Ecclesie, Monasteria ceteraque Sacra ac Religiosa loca mundanis, hoc est, prophanis usibus deputari, in eosque converti sine Ecclesiastica autoritate non possunt, c. Adhuc 4. Ratio est; quia generaliter, quod Deo semel dictum est, ad humanos usus amplius revocari non debet, can. Quae semel, 19. q. 3. & Reg. Semel Deo si. in 6. Qua in re sacri Canones divertunt à Jure Civili; quò locus Religiosus esse desinat, si capiatur ab hostibus, l. Cum loca 36. vel mortui ei illati reliquiae extumulatae aliò transferantur, l. Cum in diversis 44. ff. de Relig. & sumpt. cum enim hoc Jure locum Religiosum facere valeat privatus, l. Locum 2. ff. Rubr. cit. & l. In tantum 6. §. 4. ff. de Res. divis. mirum non est; quòd ejus factò etiam prophanetur; licet id fieri nequeat de Jure Canonico, quò locus non nisi publicè & Ecclesiasticè autoritate Religiosus evadit, secundum Glossam fin.

can. In Ecclesiastico cit. Fagnanus in Adhuc cit. n. 4.

Dubium hoc loco est de casu, quò in Monasterio aliquo Regulares omnes moriuntur aut dilabuntur. Quò id in Secularem Ecclesiam converti ab Episcopo posse, suaderetur arg. can. Si Episcopus, 12. q. 2. & c. Ad audientiam 5. de Excess. adif. ubi ei stabilitur potestas Secularem Ecclesiam, justà causa exigente, convertendi in Regularem. Cur non vicissim hanc in illam?

Sed, quòd ex textibus cit. deducitur argumentum, levius est, quam ut institutum persuadendi vim habeat cum enim professio & vita Regularium statu & conversatione clericorum Secularium perfectior sit; & ad perfectiorem statum & vitam transitus facilius permittatur, quam ab eo ad minus perfectum, c. Licet 4. de Translat. Episc. ne in via Dei, in qua de virtute in virtutem ascendendum est, descensus fiat, ex eo; quòd Ecclesia Secularis in Regularem converti auctoritate Episcopali valeat, non rectè inferret, eòdem converti etiam hanc in illam posse. Amb conversio Monasterii in Ecclesiam Secularem, quamdiu Religiosi in illo vivunt, & disciplina collapsa reformari per eos potest, c. Inter quatuor 5. Episcopo dilecti prohibetur; ac proinde Apostolicam exigit auctoritatem. Regularibus autem in Monasterio aliquo omnino decedentibus & aliunde deficientibus Seculares Clerici substitui c. cit. permittuntur, & laudet ratio; cum quoties Ecclesia vel Republica idoneorum hominum incipit laborat, muneribus obeundis minus idoneos admoveri expediat, & nullius in Regulis hos praefici, quam nullos, arg. l. Generaliter 3. §. 2. ff. de Decurionibus & l. Cum filios 2. c. Qui arat. vel possit. Quare, cum necessitas exiget, Monasterium suum diocesenum, deficientibus in

bus in eo professis, Episcopus Imprimis per alios ejusdem Ordinis & Observantia: vel, si tales haberi nequeant, per Observantia: strictioris Religiosos restaurabit & reformabit. His etiam deficientibus sufficiet Religiosos alterius Ordinis, in quo Regularis disciplina observantia viget, *c. Relatum 7. No Clerici vel Monachi*, Demum, si Monasterii restauratio reformatioe per alios Regulares fieri nequeat, eorum loco introducendi sunt clerici Seculares, Glossa *in c. Inter cii. V. Per Regulares & ibi* Joan. Andr. *n. 8.* Panormit. *n. 1.* & Fagnanus *n. 5.* cujus ordinis observandi ulterior ratio est partim; quod debitus & antiquus status cujuslibet Ecclesie non subvertendus, sed conservandus sit, *c. Sicut 2. de Suppl. neglig. partim* verò; quod beneficia Regularia Regularibus & ejusdem Ordinis, non Secularibus sint conferenda, ex Constitutione Bonifacii VIII. *c. Cum singula 32. §. Prohibemus de Preb. & Dignit. in 6.* & decretò S. Synodi Trident *Sess. 14. cap. 10. de Ref. Gonzalez in Reg. 8. gloss. 8. n. 78. & 96. & Garcias de Benef. p. 7. cap. 10. num. 8.*

22. Regula VI. Hospitalia cateraque loca Pia, Episcopali aut aliâ Ecclesiasticâ non interveniente, sed merè privatâ auctoritate instituta, ab eodem, à quo in peregrinorum, pauperum, infirmorum &c. & similes usus deputata sunt, ad prophanos revocari & converti possunt: dum modo ad eorum fundationem se non obligarit, argumentò à contrario ductò ex *c. Adhac cii.* Unde illud, ad voluntatem domini hodie potest esse Oratorium, quod cras erit camera, Panormit. *in c. fin. de Constitut. & Clarus §. fin. q. 30. n. 7. Ab eodem*, inquam; quia eò, qui domum aliquam ad recipiendos vel alendos peregrinos, pauperes &c. per donationem mortis causâ deputavit & donationem, dum

viveret, non revocavit, mortuò, domus ad prophanos aut alios usus revocari ab hærede non potest: sed iste ad defuncti voluntatem adimplendam compelli potest, *arg. c. Tua nobis cii. & Novell. 131. cap. 10. Panormit. in c. Adhac cii. n. 4. & Fagnanus n. 53.* asserens, id à Cardd. Interpp. declaratum.

Supereft dubium de Religioforum Ordinum & Monasteriorum institutione. Et novum quidem Ordinem cum nova vivendi forma approbandi potestatem olim penes Episcopos fuisse, cum Bellarmino *Lib. 1. de Monachis cap. 4.* Azor *p. 1. Instit. lib. 11. cap. 23. q. 5.* & Lessio *Lib. 2. de 7. & 7. cap. 41. n. 12.* docent plerique alicujus nominis TF. & multi defumunt ex prohibitione Concilii Lateranensis relata *c. fin. & c. Unici in 6. verbis, Ne aliquis de cetero novum Ordinem aut Religionem adinveniat* sine sedis Apostolicæ approbatione: quâ, apertè pro futuris temporibus latâ prohibitionè, cum antiquior, quæ à sede Apostolica emanaverit, non referatur: & SS. Patriarcharum Basilii, Augustini & Benedicti ampliffimas Religiones sine aliqua, quæ legatur, ejusdem summae Sedis approbatione, multis seculis floruisse, constat, hujusmodi approbationem ad novæ Regulæ & Religiosi Ordinis institutionem necessariam olim non fuisse, & hanc solius Episcopi auctoritate fieri potuisse, inferunt: Idque etiam inde suadent; quòd à Religionum prima institutione &, donec à summis Pontificibus aliqui eximerentur, Religiosi, eorumque omnia Monasteria subiecta fuerint Episcopis, eaque sine istorum consensu erigi non poterint, *can. Quidam 10. can. De Monachis 12. can. Cellulas. 13. can. Abbates 16. Sc. 18. q. 2.* Quod, cum antiquis his sanctionibus statutum fuerit sine distinctione inter Monasteria Religionum jam existentium

tium & noviter inventarum, Religio-
num, sicut per erecta nova Monasteria
propagationem, sic etiam inventionem
solâ Episcopali approbatione fieri potuit,
verisimile est.

24. Verum, siue Religiones initio spe-
ciali Dei, SS. illos Monachorum Patri-
archas, & istorum exemplum alios à mun-
danis cætibz & seculari conversatione ad
solitudines & asceteria vocantis revela-
tione, siue Summorum Pontificum aut
his inferiorum Episcoporum expressâ vel,
quod verisimile est, tacitâ solum appro-
batione stabilitæ sint, post memoratam
tamen & *cc. cit.* relatam Lateranensis
Concilii Constitutionem inventa nova Re-
gula & Religiosa Ordo institui sine se-
dis Apostolicæ approbatione non valet:
& illius ab ista nondum approbata pro-
fessio nulla est, ut in *c. Unic. cit.* notat
Glossa *V. Professionem*, & clarè colligitur
ex *c. Unico, de Voto in 6.* ubi Bonifacius
VIII. pro vera & Religiosa professione
eam duntaxat habet, quæ edita est in Re-
ligione, à prædicta summa Sede approba-
ta: propter cujus approbationis defe-
ctum à Joanne XXII. *Extravag. Unica,*
hæc Rubr. Religio Fraticellorum seu Fra-
trum de paupere vita, tanquam Secta &

non vera Religio, damnata & reproba-
ta, nulliusque momenti esse, decretum est,
quidquid sub ejus nomine est actum, *Sa-
rez Tom. 3. de Relig. lib. 2. cap. 16. n. 3.*
Pontius Lib. 7. de Matr. cap. 11. n. 8. &
Pirrhing ad hanc Rubr. n. 29. & 31.

Eam autem & expressam approba-
tionem ad novi Ordinis Religiosi valo-
rem exigendi ratio iustissima fuit partim,
ut in Ecclesia Dei evitaretur confusio,
quam Religionum nimia diversitas parit,
quæ redditur *cc. cit.* partim vero gra-
tas causæ; cum enim per novam Religio-
nem introducat nova forma vivendi &
tendendi ad Evangelicam Perfectionem:
& sub majoris Perfectionis & sanctitatis
vitæ prætextu aliquando, ut quosdam
Waldensium ac Fraticellorum, Hæresis
ortæ & non pauci à salutis semita in via
& præcipitia delati sint; ut pervertitis
seculis Fideles ab erroribus & spiritualis
ruinæ periculis magis removerentur, vi-
vendi normas & ad Perfectionem ten-
dendi vias, si quæ in posterum noviter
invenirentur, suo examini & approbationi,
tanquam unam ex causis Majoribus,
sedes Apostolica retinere, *arg. c. Ma-
jores 3. de Baptismo.*

TITVLVS XXXVII.

De Capellis Monachorum & aliorum Religiosorum,

SUMMARIUM.

1. Capella erymon;
2. Et vera significatio,

3. Pro celebratione Missæ erigi nequeant
sine consensu Episcopi.
4. In Ecclesiis Monasteriorum Missam
olim clericis secularibus;